

УДК 331.5

DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.3.42>

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ЗАЙНЯТОСТІ У СУЧАСНІЙ СИТЕМІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

Гришина Н.В.,
*кандидат юридичних наук, доцент, завідувачка кафедри
державно-правових дисциплін
юридичного факультету
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна,
ORCID: 0000-0001-6828-5338
e-mail: grishinnavi@ukr.net*

Гришина Н.В. Державна служба зайнятості у сучасній системі органів публічної адміністрації.

У статті проаналізовано провідну роль Державної служби зайнятості України як ключового елемента публічної адміністрації, що забезпечує реалізацію політики зайнятості та регулювання ринку праці. Висвітлено основні функції служби: сприяння працевлаштуванню, підтримка вразливих груп, професійне навчання та соціальна підтримка безробітних. Особливу увагу приділено впровадженню програм рівних можливостей і міжнародній співпраці, що сприяє інтеграції сучасних стандартів у її діяльність.

Автор наголошує на проблемах функціонування Державної служби зайнятості України в умовах соціально-економічних трансформацій, спричинених глобалізацією, цифровізацією та військовими конфліктами. Зміни ринку праці, зокрема зростання попиту на цифрові навички та нові професії, потребують сучасних підходів до управління зайнятістю. В статті аналізуються виклики для Державної служби зайнятості, такі як необхідність підтримки вразливих груп (осіб з інвалідністю, ветеранів, переселенців) та розвиток цифрових сервісів для підвищення прозорості й доступності послуг. Пропонується впровадження інноваційних технологій для автоматизації процесів і забезпечення доступу до вакансій та консультацій в режимі реального часу.

Також обґрунтовується оптимізація регіональної політики зайнятості для усунення дисбалансу трудових ресурсів та адаптація служби до нових форм зайнятості, включаючи підтримку фрілансерів і дистанційних працівників, що потребують спеціальних соціальних гарантій. Результати підкреслюють значення Державної служби зайнятості у стабілізації ринку праці та соціально-економічному відновленні України.

Зроблено висновок, що Державна служба зайнятості відіграє важливу роль у реалізації політики зайнятості та регулюванні ринку праці у системі публічної адміністрації. Реформування та модернізація служби є необхідними для економічного розвитку та соціальної інтеграції, особливо в умовах сучасної кризи. Інноваційні підходи підвищують ефективність, забезпечують соціальну стабільність та сталий розвиток ринку праці в Україні.

Ключові слова: публічна адміністрація, Державна служба зайнятості, зайнятість населення, безробіття, соціальна підтримка, професійна перепідготовка, цифровізація, вразливі групи населення, трудова міграція, регіональна політика зайнятості.

Hryshyna N.V. The State Employment Service in the modern system of public administration.

The article analyses the leading role of the State Employment Service of Ukraine as a key element of public administration that ensures the implementation of employment policy and labour market regulation. The main functions of the service are highlighted: employment promotion, support for vulnerable groups, vocational training and social support for the unemployed. Particular attention is paid to the implementation of equal opportunities programmes and international cooperation, which facilitates the integration of modern standards into its activities.

The author emphasises the problems of functioning of the State Employment Service of Ukraine in the context of socio-economic transformations caused by globalisation, digitalisation and military conflicts. Changes in the labour market, in particular the growing demand for digital skills and new professions, require modern approaches to employment management. The article analyses the challenges for the State Employment Service, such as the need to support vulnerable groups (people with disabilities, veterans, Internally displaced persons) and the development of digital services to increase transparency and accessibility of services. It suggests the introduction of innovative technologies to automate processes and provide access to vacancies and consultations in real time.

It also justifies the optimisation of regional employment policy to address the imbalance of labour resources and the adaptation of the service to new forms of employment, including support for freelancers and remote workers who require special social guarantees. The results emphasise the importance of the State Employment Service in stabilising the labour market and socio-economic recovery of Ukraine.

It is concluded that the State Employment Service plays an important role in implementing employment policy and regulating the labour market in the system of public administration. Reforming and modernising the service is essential for economic development and social integration, especially in the current crisis. Innovative approaches will increase efficiency, ensure social stability and sustainable development of the labour market in Ukraine.

Key words: public administration, State Employment Service, employment, unemployment, social support, professional retraining, digitalisation, vulnerable groups, labour migration, regional employment policy.

Постановка проблеми. У сучасних умовах стрімких соціально-економічних змін, викликаних глобалізацією, технологічними трансформаціями, кризовими явищами, включаючи пандемію та військові конфлікти, Державна служба зайнятості України постає перед необхідністю радикального перегляду своєї ролі в системі публічної адміністрації. Сьогодні ринок праці характеризується динамічними змінами: з'являються нові форми зайнятості, зростає попит на цифрові навички, виникають інноваційні професії, що замінюють традиційні, і це вимагає нових підходів до організації працевлаштування та підвищення конкурентоспроможності робочої сили. Актуальність цієї проблеми зумовлюється тим, що ефективне функціонування Державної служби зайнятості є ключовим елементом забезпечення стабільності ринку праці, сприяння зайнятості населення та запобігання безробіттю.

Основними проблемами, з якими стикається служба, є недостатня результативність традиційних підходів до працевлаштування, обмежена адаптивність до швидких змін у структурі зайнятості та обмеженість ресурсів для впровадження інноваційних програм. Ці фактори значно знижують здатність служби забезпечувати ефективну підтримку громадян у працевлаштуванні, особливо тих категорій населення, які потребують додаткової допомоги, як-от молодь, люди з інвалідністю, переселенці та інші вразливі групи. Відсутність належної гнучкості та інструментів для вирішення цих завдань створює бар'єри на шляху до реалізації потенціалу служби зайнятості, що, своєю чергою, негативно впливає на соціально-економічний розвиток країни.

У зв'язку з цим, особливого значення набуває інтеграція електронних і цифрових технологій, здатних не лише підвищити прозорість і підзвітність процесів служби зайнятості, але й створити доступніші та якісніші сервіси для громадян. Потреба у глибокому науковому аналізі місця Державної служби зайнятості в системі публічного управління, оцінці актуальних викликів та перспективних шляхів її розвитку є важливою умовою для підвищення ефективності служби. Такий підхід дозволить розробити сучасні інструменти і механізми, які сприятимуть кращій адаптації служби зайнятості до вимог сучасного ринку праці та забезпечать стабільність національного ринку праці в умовах постійних змін.

Стан опрацювання. Державна служба зайнятості в контексті органів публічної адміністрації є ключовим елементом публічного управління та трудової політики. Різні науковці досліджували цю тему з різних перспектив, зокрема акцентуючи увагу на адміністративних реформах, ефективності органів влади та взаємодії між державними інституціями і ринком праці, зокрема такі автори, як Костицький В., Грішнов О., Бевз О., Виробник І. та інші. Проте сучасні соціально-економічні зміни, зокрема глобалізація ринку праці, цифровізація економіки та трансформація соціальних і трудових відносин, вимагають нового підходу до розвитку цієї сфери, що включає впровадження інноваційних та адаптивних моделей управління.

Мета статті полягає у аналізі ролі Державної служби зайнятості у сучасній системі публічної адміністрації, виявленні основних викликів, з якими вона стикається у контексті сучасних соціально-економічних трансформацій, та обґрунтування перспективних напрямів її розвитку для підвищення ефективності функціонування на ринку праці.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення **таких завдань**: дослідити роль Державної служби зайнятості в сучасній системі публічної адміністрації; ідентифікувати основні виклики, з якими стикається Державна служба зайнятості; розробити перспективні напрямки розвитку Державної служби зайнятості.

Виклад основного матеріалу. У галузі адміністративної науки публічна адміністрація визнається як система організаційно-структурних утворень, які на законних підставах наділені владними повноваженнями та здійснюють виконання законів і реалізацію публічно-управлінських функцій. Завдяки своїй діяльності ці органи забезпечують ефективне регулювання суспільних відносин, підтримку громадського порядку та захист прав і законних інтересів громадян.

Згідно з Конституцією України, права та свободи людини є найвищою цінністю, а їх захист і утвердження є головним завданням держави [2]. Для досягнення цього завдання держава реалізує свої функції через органи публічної адміністрації, які виконують управлінські, наглядові та контрольні повноваження в різних сферах суспільного життя. Ці органи забезпечують дотримання прав людини, підтримують соціальну справедливість і забезпечують дотримання принципів правової держави, що є необхідною умовою для демократичного розвитку суспільства.

Відповідно до положень Закону України «Про Державну службу зайнятості», Державна служба зайнятості є централізованою системою державних органів, діяльність яких координується Міністерством економіки України [5]. Аналізуючи основні положення цього закону, можна виділити кілька ключових напрямків діяльності ДСЗ.

По-перше, одним із основних завдань Державної служби зайнятості є сприяння зайнятості населення. Це включає створення умов для ефективного працевлаштування безробітних осіб через надання інформаційних, консультаційних та практичних послуг. ДСЗ забезпечує доступ до актуальних вакансій, організовує ярмарки вакансій та сприяє налагодженню комунікації між роботодавцями і потенційними працівниками.

По-друге, важливим аспектом діяльності є організація професійного навчання та перекваліфікації. Це є ключовим елементом політики адаптації працівників до змін на ринку праці, особливо в умовах економічних трансформацій, коли змінюються вимоги до кваліфікації працівників та виникають нові професії. Державна служба зайнятості сприяє підвищенню кваліфікації трудових ресурсів, забезпечуючи їх готовність до нових умов праці.

По-третє, ДСЗ виконує важливу соціальну функцію, виплачуючи допомогу по безробіттю особам, які втратили роботу, а також надаючи соціальну підтримку та консультаційні послуги, що сприяють збереженню соціальної стабільності. Це дозволяє громадянам забезпечити мінімальний рівень життя під час безробіття та підтримувати соціальну захищеність у період економічних труднощів.

Крім того, Державна служба зайнятості активно бере участь у розробці та реалізації державних програм, орієнтованих на активізацію ринку праці, стимулювання зайнятості та підтримку вразливих груп населення, зокрема жінок, молоді, осіб з інвалідністю тощо. Такі програми включають створення нових робочих місць, підтримку малого підприємництва та розвитку самозайнятості, що є важливими факторами економічного зростання та підвищення рівня зайнятості.

Державна служба зайнятості також забезпечує реалізацію політики рівних можливостей на ринку праці, зокрема через гендерно орієнтовані програми, тренінги та інформаційні кампанії, що сприяють доступу всіх громадян до працевлаштування. Це включає створення рівних умов для трудової участі жінок, молоді, осіб з інвалідністю та інших соціально вразливих груп.

Ще одним важливим напрямком діяльності ДСЗ є міжнародна співпраця з міжнародними організаціями, такими як Міжнародна організація праці та Європейський Союз. Ця співпраця дозволяє обмінюватися досвідом, впроваджувати нові методики та стандарти, що відповідають міжнародним нормам. Крім того, служба активно співпрацює з приватним сектором, укладаючи партнерства, які допомагають узгодити кваліфікаційні вимоги працівників з актуальними потребами бізнесу та забезпечити підготовку кадрів, що відповідають вимогам сучасного ринку праці [1].

З огляду на зазначені завдання, Державна Служба Зайнятості є важливим елементом системи публічної адміністрації, наділеним владними повноваженнями для реалізації державної політики

у сфері зайнятості. Вона відіграє центральну роль у забезпеченні прав громадян на працю, наданні соціальної підтримки безробітним та створенні умов для рівного доступу до трудової діяльності. Діяльність ДСЗ безпосередньо реалізує державну політику зайнятості, що сприяє зниженню рівня безробіття, підвищенню кваліфікації працівників та зміцненню соціальної стабільності в суспільстві.

Незважаючи на важливість завдань, покладених на Державну службу зайнятості, сучасні умови війни та нестабільної ситуації в Україні суттєво загострюють виклики, що стоять перед нею, вимагаючи адаптивних підходів та реформ. Збройний конфлікт спричиняє значні соціально-економічні зміни, які впливають на всі аспекти діяльності Державної служби зайнятості, від зростання рівня безробіття до змін у структурі зайнятості та зниження доступу до робочих місць у регіонах, безпосередньо охоплених бойовими діями.

Одним із основних викликів у діяльності сучасної Державної служби зайнятості необхідно виділити технологічні трансформації. Такі зміни, як технологічні інновації, цифровізація і автоматизація виробничих процесів створюють труднощі для адаптації традиційних механізмів працевлаштування [3]. Це вимагає від Державної служби зайнятості швидкої реакції на зміни в попиті на робочу силу та постійного оновлення стратегій підготовки та перепідготовки працівників. Автоматизація діяльності Державної служби зайнятості повинна включати декілька ключових напрямків, що сприятимуть підвищенню ефективності надання послуг. Перш за все, необхідно визначити пріоритетні завдання та впорядкувати процедури подання заявок на допомогу по безробіттю, особливо акцентуючи увагу на можливостях онлайн-заявок. Це передбачає не лише розширення доступу до цифрових сервісів, а й посилення заходів кібербезпеки для захисту від шахрайства в інтернеті. Окреме значення має розробка мобільних додатків, орієнтованих на громадян з обмеженими цифровими навичками або недостатнім доступом до інтернету, що забезпечить рівні можливості для всіх користувачів.

Крім того, Державна служба зайнятості повинна передбачити додаткову підтримку для клієнтів, які не мають достатніх цифрових навичок, щоб вони могли безперешкодно подавати заявки на допомогу та отримувати належні виплати. Паралельно з цим, доцільно масштабувати основні послуги та тимчасово скоротити ресурси на менш пріоритетні завдання. Це дозволить швидше обробляти заявки на соціальні виплати, що є важливим для своєчасної підтримки тих громадян, які її найбільше потребують.

Ще одним важливим аспектом автоматизації є впровадження можливості автоматичного поновлення пільг, що значно спростить процес отримання виплат для громадян і забезпечить безперервність підтримки. Цей підхід сприятиме підвищенню зручності та доступності послуг, роблячи їх більш адаптованими до сучасних соціально-економічних умов та потреб громадян [7; с. 280].

Проблема працевлаштування вразливих груп населення, зокрема осіб з інвалідністю, осіб старшого віку, ветеранів, одиноких батьків та інших категорій, є серйозним викликом для Державної служби зайнятості. Ця проблема загострюється в умовах війни та нестабільної економічної ситуації, змін на ринку праці та недостатнього рівня інклюзивності у багатьох сферах зайнятості.

Одним з головних бар'єрів для працевлаштування вразливих груп є стереотипи та упередження роботодавців, які часто розглядають таких працівників як менш продуктивних або таких, що вимагають додаткових ресурсів. Це, в свою чергу, призводить до обмеженого доступу до робочих місць, навіть попри наявність у таких громадян необхідних професійних навичок. Державна служба зайнятості має обмежені інструменти, щоб подолати цю соціальну проблему повною мірою, тому стикається з викликом пошуку нових способів залучення роботодавців до співпраці та розвитку інклюзивних робочих місць.

Крім того, відсутність спеціалізованих програм та тренінгів, орієнтованих на вразливі групи, також є фактором, який ускладнює їхнє працевлаштування. Навчальні програми, перекваліфікація та професійні курси часто не враховують потреб цих громадян або не забезпечують достатню адаптацію до особливих вимог. Державна служба зайнятості, зі свого боку, потребує додаткових ресурсів для розробки та впровадження спеціалізованих програм професійної підготовки для вразливих груп, що є критичним для їх успішної інтеграції на ринку праці [6].

Таким чином, питання працевлаштування вразливих груп населення є викликом, що вимагає від ДСЗ більш інноваційних та комплексних підходів, розробки цільових програм, співпраці з

роботодавцями та громадськими організаціями, а також створення сприятливих умов для рівного доступу до праці.

Неузгодженість між попитом і пропозицією робочої сили є одним із найважливіших викликів для Державної служби зайнятості, особливо під час воєнних дій. Цей дисбаланс створює серйозні труднощі в ефективному управлінні ринком праці та у вирішенні проблеми безробіття, а також сприяє соціальним і економічним напруженням в країні. Внутрішні міграційні процеси посилюють професійно-кваліфікаційну диспропорцію між попитом та пропозицією робочої сили. Зокрема, внутрішні мігранти із зон бойових зіткнень, навіть попри реалокацію підприємств, створюватимуть додатковий тиск на ринок праці, оскільки у східних регіонах структура зайнятості була суттєво зміщена в бік промисловості порівняно із західними та центральними областями, куди вони переміщуються [4; с. 90].

Трудова міграція українців, особливо молоді та висококваліфікованих спеціалістів, також сприяє незбалансованості попиту і пропозиції робочої сили. Мігранти шукають кращі можливості для працевлаштування за кордоном, що призводить до дефіциту робочих кадрів у багатьох галузях в Україні, зокрема в медицині, будівництві, освіті та ІТ-секторі. Водночас, повернення мігрантів з-за кордону не завжди вирішує проблему, оскільки робоча сила може бути недостатньо адаптована до вимог сучасного ринку.

Для подолання актуальних викликів та забезпечення ефективного функціонування Державної служби зайнятості, як основного органу публічної адміністрації в сфері зайнятості населення та боротьби з безробіттям, а також для сприяння соціально-економічному добробуту громадян, в умовах динамічних змін на ринку праці, важливо сформулювати стратегічні напрямки її подальшого розвитку. Ураховуючи сучасні соціально-економічні реалії, глобалізаційні процеси, цифровізацію та інші актуальні фактори, такі напрями розвитку можуть стати основою для вдосконалення діяльності Державної служби зайнятості та досягнення високих результатів у сфері забезпечення зайнятості та соціальної стабільності.

По-перше, пропонується реалізація нової моделі надання соціальних послуг у сфері зайнятості, яка передбачає орієнтацію діяльності Державної служби зайнятості на оптимізацію внутрішніх технологічних процесів і трансформацію її в систему соціально-цифрового сервісу. Така трансформація передбачає інтеграцію сучасних інформаційних технологій з розвитком людського капіталу, що забезпечить максимальну цифровізацію послуг, запровадження безпаперової організації роботи та надання послуг шукачам роботи в режимі реального часу. До можливих ініціатив, які можуть бути включені в цю модель, належать: 1) використання штучного інтелекту для аналізу вакансій, прогнозування попиту на робочу силу та надання персоналізованих рекомендацій для осіб, які перебувають у пошуку роботи; 2) розробка мобільних додатків, які надаватимуть громадянам можливість отримувати консультації, записуватися на курси підвищення кваліфікації, отримувати інформацію про нові вакансії та контролювати статус своїх заявок на працевлаштування. Описана трансформація не тільки підвищить ефективність надання послуг, але й сприятиме зміцненню довіри до ДСЗ, а також сприятиме покращенню її іміджу як інноваційної, сучасної установи в очах громадян.

По-друге, одним із пріоритетних завдань є удосконалення регіональної політики зайнятості, що має на меті поліпшення ситуації з працевлаштуванням у різних регіонах України, зокрема в областях, які стикаються з високим рівнем безробіття. Це включає розробку та реалізацію низки заходів, спрямованих на активізацію ринку праці в окремих регіонах, де існують значні проблеми з зайнятістю. Одним із таких заходів є оптимізація використання трудових ресурсів необхідно впроваджувати гнучку політику мобільності робочої сили, що передбачає надання пільг для перїзду до інших регіонів для роботи чи навчання. Така політика дозволяє зменшити дисбаланс на ринку праці між регіонами, що є важливим фактором у контексті внутрішньої міграції населення. Враховуючи наявність великих трудових резервів у деяких регіонах, мобільність робочої сили може стати ефективним інструментом не лише для розв'язання проблеми безробіття, але й для збалансування трудового потенціалу по всій території країни. Врахування внутрішньої міграційних процесів є важливим аспектом у цій політиці, оскільки переміщення трудових ресурсів із районів з високим рівнем безробіття в регіони, де існує попит на працю, може істотно вплинути на зменшення соціальної напруженості. Такі ініціативи також можуть забезпечити стабільність регіональних економік і сприяти зростанню рівня економічної активності в цілому, підтримуючи інтеграцію трудових ресурсів на національному ринку праці.

По-третє, одним із перспективних напрямків розвитку Державної служби зайнятості є адаптація до нових форм зайнятості, зокрема підтримка фрілансерів, дистанційних працівників та осіб, зайнятих на тимчасових або проектних засадах. Ці форми працевлаштування набувають дедалі більшого поширення в умовах глобалізації та розвитку цифрових технологій, що спричиняє потребу у формуванні нових механізмів підтримки таких працівників. Ці механізми мають включати надання соціальних гарантій, зокрема медичного, пенсійного та інших видів соціального забезпечення для осіб, що працюють поза традиційною трудовою зайнятістю, адже ці працівники часто не мають доступу до стандартних форм соціального захисту, що надаються працівникам з постійною або повною зайнятістю.

Ще одним важливим напрямком є розвиток гнучких форм навчання та перепідготовки працівників, особливо тих, хто працює за контрактами на проектній основі або в нових, швидко змінюваних професіях. Це передбачає створення адаптованих програм професійної освіти, які відповідатимуть вимогам сучасного ринку праці, що швидко змінюється, та забезпечать можливість працівникам оперативно отримувати нові кваліфікації або підвищувати існуючі. Такі програми повинні бути гнучкими, доступними і сприяти розвитку навичок, які відповідають вимогам різних індустрій та швидко змінюваного середовища праці.

Висновки. Аналізуючи роль Державної служби зайнятості у контексті системи органів публічної адміністрації, можна зробити висновок, що вона займає ключову позицію у забезпеченні ефективного регулювання ринку праці та реалізації державної політики у сфері зайнятості. Основні завдання ДСЗ полягають у сприянні працевлаштуванню громадян, організації професійного навчання та перепідготовки кадрів, а також наданні соціальної підтримки особам, які втратили роботу. Водночас, Державна служба зайнятості розробляє та реалізує програми підтримки вразливих соціальних груп, сприяючи забезпеченню рівних можливостей на ринку праці. Крім того, вона активно співпрацює з міжнародними організаціями, що дозволяє впроваджувати сучасні міжнародні підходи та стандарти у своїй діяльності.

З урахуванням сучасних соціально-економічних умов, зокрема збройного конфлікту, технологічних трансформацій та внутрішньої та міжнародної трудової міграції, Державна служба зайнятості стикається з численними викликами, що потребують впровадження гнучких та інноваційних підходів. Адаптація до змін на ринку праці, вирішення проблеми працевлаштування вразливих груп населення, подолання технологічних бар'єрів та оптимізація управління внутрішньою міграцією є ключовими напрямками діяльності ДСЗ. Успішне подолання цих проблем потребує комплексної стратегії, орієнтованої на забезпечення рівних можливостей для всіх громадян, розробки спеціалізованих програм підготовки кадрів та ефективної співпраці з роботодавцями, громадськими організаціями та міжнародними партнерами, що дозволить зберегти соціальну стабільність та сприяти економічному відновленню в умовах кризових ситуацій.

Для ефективного реагування на сучасні виклики та забезпечення належного функціонування Державної служби зайнятості, необхідно реалізувати комплексний підхід, що включає впровадження інноваційних технологій, оптимізацію регіональної політики зайнятості та адаптацію до нових форм трудових відносин. Запровадження соціально-цифрових сервісів, гнучка політика мобільності робочої сили, підтримка фрілансерів та дистанційних працівників, а також розвиток адаптованих програм професійної освіти стануть основою для удосконалення механізмів працевлаштування, підвищення соціальної стабільності та сприяння економічному зростанню. Врахування цих стратегічних напрямків дозволить не лише підвищити ефективність роботи Державної служби зайнятості, а й забезпечити рівні можливості для всіх громадян у сфері працевлаштування, сприяючи соціально-економічному розвитку країни в умовах глобальних змін на ринку праці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Державний центр зайнятості. URL: <https://old.dcz.gov.ua/storinka/pro-sluzhbu>.
2. Конституція України *Верховна Рада України*; Конституція України, Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
3. Мінекономіки Інформаційні ресурси URL: <https://me.gov.ua/News/Print?lang=uk-UA&id=17208e3e-f399-4f90-9f8c-97c6013f6e85>.
4. Мобільність робочої сили України: тенденції та перспективи: колективна монографія / за

наук. ред. д.е.н., проф. І.Л. Петрової, д.е.н. В.В. Близнюк; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». Електрон. дані. К., 2023. 334 с.

5. Про затвердження Положення про Державну службу зайнятості Мініконом, торгівлі та с/г; Наказ, Положення від 16.12.2020 № 2663. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1305-20#Text>.
6. Ринок праці в умовах війни. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3909003-rinok-praci-v-umovah-vijni-demograficni-vikliki-dla-ukraini.html>.
7. Серьогіна Н.О. Вплив процесів цифровізації на забезпечення зайнятості в Україні. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2024. Том 34 (73) № 1. URL: https://www.pubadm.vernadskyjournals.in.ua/journals/2024/1_2024/50.pdf.